

Opmerkingen van de VNG bij de begroting SZW

In week 48 (25,26 en 27 november) behandelt u de Begroting SZW (34000 XV). De VNG vraagt:

- Uw aandacht voor het feit dat 2015 het eerste jaar is van de nieuwe verhoudingen tussen Rijk en gemeenten;
- Steun voor ons alternatieve Peuterplan.

1. 2015: jaar van de nieuwe verhoudingen

Per 1 januari 2015 krijgen gemeenten, met de decentralisatie van een deel van de Wajong, een nieuwe taak. Tegelijkertijd vindt er – met de geleidelijke afbouw van de Wsw – een omslag plaats naar een meer inclusieve arbeidsmarkt. Ook mensen met een arbeidsbeperking moeten – al dan niet met ondersteuning – een volwaardige plek moeten krijgen bij gewone werkgevers. Het afgelopen jaar is aan die uitbreiding en herschikking van gemeentelijke taken op het terrein van werk en inkomen op veel momenten en plaatsen, ook in de Kamer, aandacht besteed.

We staan nu aan de vooravond van de feitelijke transitie op 1 januari 2015. Van een oefenjaar is geen sprake: de verantwoordelijkheid voor de participatie en inkomensondersteuning van veel burgers ligt op 1 januari ook daadwerkelijk op lokaal niveau. Gemeenten hebben zich daar gedegen op voorbereid. In gemeenteraden is er intensief over gesproken en dat heeft tot afspraken geleid hoe om te gaan met de (nieuwe) verantwoordelijkheden en de grote taakstellingen. Dit is precies wat de nieuwe wetten beogen: de lokale democratie is nu aan zet. Dat geldt ook als er ondanks alle voorbereidingen in het komende jaar dingen fout gaan, of groepen inwoners ontevreden zijn. We vragen van kabinet en Kamer om dat lokale democratische proces de ruimte te geven.

Bij deze nieuwe verhoudingen hoort ook een andere manier van verantwoording afleggen. Horizontale verantwoording betekent dat de democratisch gekozen gemeenteraad kaders moet stellen voor het beleid en daarna te controleren of het college hier goed mee aan de slag is. Horizontale verantwoording

betekent ook dat het college zich transparant opstelt naar samenwerkende partijen in de eigen gemeente en de arbeidsmarktregio's: sociale partners, UWV en sociale werkbedrijven. En last but not least is er openheid naar de inwoners nodig, onder andere via de verplichte cliëntenparticipatie. Dit lokale proces kan worden gefaciliteerd door heldere kwaliteitsstandaarden, monitor- en benchmarkinformatie en openbare prestatiegegevens. De VNG zet zich in om dergelijke instrumenten te ontwikkelen en breed ingang te doen vinden. We noemen als voorbeelden de monitor sociaal domein, de vergelijkingsinformatie op www.waarstaatjegemeente.nl en de validering van loonwaardemethodieken die de kwaliteit in de uitvoering moet borgen.

In deze maanden slaan woorden als transitie en transformatie meestal op de gemeenten. Wij vragen u in het debat ook aandacht te hebben voor de transformatie van het Rijk. De Rijksoverheid krijgt niet alleen een kleinere maar ook een andere rol en zal zich daaraan moeten aanpassen. Niet door extra te controleren of meer wetten te maken, maar door los te laten en te krimpen nu gemeenten meer taken gaan uitvoeren. Dat moet zichtbaar worden in de begroting van het Rijk. Wij zien uit naar de brief van het kabinet over de systeemverantwoordelijkheid van het Rijk na deze grote decentralisatieronde.

2. Steun het VNG Peuterplan

De VNG vraagt de Tweede Kamer steun voor het alternatieve peuterplan van de gemeenten. Gemeenten willen dat vanaf 2016 iedere peuter een ontwikkelrecht krijgt. Dat betekent dat ieder kind van 2,5 – 4 jaar (liefst gratis) toegang krijgt voor 2 dagdelen per week op een voorschoolse voorziening. Voor kinderen met een VVE-indicatie zijn nu al 4 dagdelen per week beschikbaar. De gemeenten willen de verantwoordelijkheid op zich nemen om te zorgen dat het aanbod voor elke peuter beschikbaar komt.

De VNG adviseert de Tweede Kamer een deel van de onderschrijving van het budget voor de kinderopvangtoeslagen te reserveren voor de bekostiging van het plan vanaf 2016. Het peuterplan is wat de VNG betreft de eerste belangrijke stap in de richting van het wettelijk mogelijk maken van het realiseren van integrale en inclusieve basisvoorzieningen voor alle kinderen van 0 - 12 jaar. Zie verder

http://www.vng.nl/files/vng/brieven/2014/20140912_brief-kabinet_uitwerkingsvoorstel-vng-peuterscenario.pdf

Aan: de woordvoerders Begrotingsbehandeling SZW
Van: Eric de Rijk, adviseur Public Affairs VNG (eric.derijk@vng.nl, 06-53339665)
Datum: 18 november 2014